

Johannes J. Urbisch

Bekannte
und weniger bekannte
Oberschlesier*innen

Znani i mniej znani
Górnoślązacy

Einleitung	13
Wprowadzenie	15
Oberschlesien	16
<i>Geschichtliches:</i>	16
Górny Śląsk	20
<i>Z historii</i>	20
Bedeutende Oberschlesier*innen	24
Wybitni Górnosłazacy i Górnosłazaczki	24
<i>Peregrinus von Ratibor (um 1260 – 1333)</i>	24
<i>Peregrym z Raciborza (ok. 1260 – ok. 1333)</i>	25
<i>Euphemia von Ratibor (um 1300 – 1359)</i>	27
<i>Eufemia Raciborska (ok. 1300 – 1359)</i>	29
<i>Laurentius von Ratibor (1381 -1448)</i>	32
<i>Wawrzyniec z Raciborza (1381 -1448)</i>	34
<i>Michael Czacheritz (1420 – 1489)</i>	36
<i>Michał Czacheritz (1420 – 1489)</i>	38
<i>Johannes Unglaube (1445 – 1520)</i>	40
<i>Jan Unglaube (1445 – 1520)</i>	41
<i>Valentin Krautwald (um 1490 – 1545)</i>	42
<i>Walenty Krautwald (ok. 1490 – 1545)</i>	44
<i>Martin Stredonius (1587 – 1649)</i>	45
<i>Marcin Strzoda (1587 – 1649)</i>	46
<i>Gregor Gervasius Gorczycki (1664/7 – 1734)</i>	48
<i>Grzegorz Gerwazy Gorczycki (1664/7 – 1734)</i>	49
<i>Carl Franz von Ballestrem (1750 – 1822)</i>	51
<i>Karol Franciszek von Ballestrem (1750 – 1822)</i>	52
<i>Carl Ludwig von Ballestrem (1755 – 1829)</i>	53
<i>Karol Ludwik von Ballestrem (1755 – 1829)</i>	54
<i>Carl Lazarus Graf Henckel von Donnersmark (1772 – 1864)</i>	55
<i>Karol Łazarz Henckel von Donnersmarck (1772 - 1864)</i>	56

<i>Karl Godulla</i> (1781 – 1848)	58
<i>Karol Godulla</i> (1781 – 1848)	59
<i>Joseph K. B. Freiherr von Eichendorff</i> (1788 – 1857)....	61
<i>Józef baron von Eichendorff</i> (1788 – 1857).....	63
<i>Karl Friedrich August Otremba</i> (1800 – 1876)	65
<i>Karol Fryderyk Augustyn Otremba</i> (1800 – 1876)	66
<i>Carl Johann Christian Kuh</i> (1804 – 1872).....	67
<i>Karol Jan Kristian Kuh</i> (1804 – 1872)	68
<i>Johann Dzierzon</i> (1811 – 1906).....	70
<i>Jan Dzierżoń</i> (1811 – 1906).....	71
<i>Gustav Freytag</i> (1816 – 1895).....	73
<i>Gustaw Freytag</i> (1816 – 1895)	76
<i>Maria Luise Merkert</i> (1817 - 1872).....	79
<i>Maria Luiza Merkert</i> (1817 - 1872).....	81
<i>Augustin Bogislaus Weltzel</i> (1817 – 1897).....	84
<i>Augustyn Bogusław Weltzel</i> (1817 – 1897).....	85
<i>Agnes Wabnitz</i> (1841 – 1894).....	87
<i>Agnieszka Wabnitz</i> (1841 – 1894)	89
<i>Johanna von Schaffgotsch geb. Gryzik</i> (1842 -1910)	90
<i>Joanna von Schafgotsch z d. Gryzik</i> (1842 – 1910)	91
<i>Johann Palisa</i> (1848 – 1925).....	93
<i>Jan Palisa</i> (1848 – 1925)	94
<i>Valeska Gräfin Bethusy-Huc,</i> (1849 – 1926)	96
<i>Valeska Gräfin Bethusy-Huc,</i> (1849 – 1926)	98
<i>August Bernert</i> (1850 – 1920).....	100
<i>Augustyn Bernert</i> (1850 – 1920).....	101
<i>Wilhelm Hegenscheidt</i> (1861 – 1895).....	103
<i>Wilhelm Hegenscheidt</i> (1861 – 1895)	104
<i>Arnold Ludwig Medelssohn</i> (1885 – 1933).....	105
<i>Arnold Ludwik Medelssohn</i> (1885 – 1933)	107
<i>Joseph Pache</i> (1861 – 1926)	111
<i>Joseph Pache</i> (1861 - 1926)	112
<i>Eva von Tieles-Winckler</i> (1866 – 1930).....	115

<i>Ewa von Tiele-Winckler</i> (1866 – 1930).....	117
<i>Joseph Martin Nathan</i> (1867 -1947).....	118
<i>Józef Marcin Nathan</i> (1867 -1947)	121
<i>Carl Ulitzka</i> (1873 – 1953)	124
<i>Karol Ulitzka</i> (1873 – 1953)	125
<i>Hans Sachs</i> (1877 – 1945).....	127
<i>Jan Sachs</i> (1877 – 1945)	128
<i>Magnus Davidsohn</i> (1877 - 1958).....	129
<i>Magnus Davidsohn</i> (1877 - 1958).....	130
<i>Kurt Goldstein</i> (1878 – 1965).....	132
<i>Kurt Goldstein</i> (1878 – 1965).....	134
<i>Maximilian Josef Kaller</i> (1880 – 1947)	137
<i>Maximilian Józef Kaller</i> (1880 – 1947)	139
<i>Ernst Johann Berger</i> (1881 - 1964)	142
<i>Ernest Jan Berger</i> (1881 - 1964).....	143
<i>Adolf Kaschny</i> (1881 – 1951)	145
<i>Adolf Kaschny</i> (1881 – 1951)	146
<i>Käthe Kruse geb. Simon</i> (1883 – 1968).....	148
<i>Katarzyna Kruse z d. Simon</i> (1883 – 1968).....	150
<i>Hans Lukaschek</i> (1885 – 1960)	153
<i>Jan Lukaschek</i> (1885 – 1960).....	155
<i>Max Hermann-Neiße</i> (1886 – 1941)	157
<i>Max Hermann-Neiße</i> (1886 – 1941)	159
<i>Otto Stern</i> 1888 – 1969)	162
<i>Otto Stern</i> (1888 – 1969)	163
<i>Karl Paul Anton Schodrok</i> (1890 – 1978)	165
<i>Karol Paweł Antoni Schodrok</i> (1890 – 1978).....	167
<i>August Fröhlich</i> (1891 – 1942).....	170
<i>Augustyn Fröhlich</i> (1891 – 1942).....	172
<i>Hans Niekrawietz</i> (1896 – 1983)	174
<i>Jan Niekrawietz</i> (1896 – 1983)	175
<i>Max Tau</i> (1897 – 1976)	177
<i>Max Tau</i> (1897 – 1976)	178

<i>August Scholtis</i> (1901 – 1969).....	180
<i>Augustyn Scholtis</i> (1901 – 1969).....	182
<i>Georg Hertel</i> (1901 – 1945)	184
<i>Jerzy Hertel</i> (1901 – 1945)	185
<i>Joseph Schacht</i> (1902 – 1969)	187
<i>Józef Schacht</i> (1902 – 1969)	188
<i>Kurt Alder</i> (1902 – 1958).....	191
<i>Kurt Alder</i> (1902 – 1958).....	192
<i>Egon Helmut Rakette</i> (1905 – 1991).....	194
<i>Egon Helmut Rakette</i> (1905 – 1991).....	195
<i>(Melusia) Martha Rybka</i> (1905 – 1945)	198
<i>Melusja Marta Rybka</i> (1905 – 1945)	199
<i>Ruth Storm geb. Siwina</i> (1905 - 1993)	201
<i>Ruta Storm</i> (1905 - 1993).....	203
<i>Lotte Loebinger</i> (1905 – 1999).....	206
<i>Lotta Loebinger</i> (1905 – 1999).....	208
<i>Maria Gertrude Goeppert-Mayer</i> (1906 – 1972).....	210
<i>Maria Gertruda Goeppert-Mayer</i> (1906 – 1972).....	212
<i>Ilse Stanley geb. Davidsohn</i> (1906 – 1970)	214
<i>Ilse Stanley z domu Davidsohn</i> (1906 – 1970).....	215
<i>Maria Blucha geb. Swonke</i> (1909 – 1989)	218
<i>Maria Blucha</i> (1909 – 1989)	219
<i>Kurt Schwaen</i> (1909 – 2007).....	220
<i>Kurt Schwaen</i> (1909 – 2007).....	222
<i>Bernhard Grzimek</i> (1909 – 1987).....	225
<i>Bernhard Grzimek</i> (1909 – 1987).....	227
<i>Franz Pawlar</i> (1909 - 1994).....	229
<i>Franciszek Pawlar</i> (1909 – 1994)	230
<i>Bernhard Gade</i> (1911-1995)	232
<i>Bernard Gade</i> (1911 - 1995)	233
<i>Konrad Emil Bloch</i> (1912 -2000)	235
<i>Konrad Emil Bloch</i> (1912 -2000)	236
<i>Georg Valentin Thomalla</i> (1915 – 1999).....	238

<i>Jerzy Walenty Thomalla</i> (1915 – 1999).....	240
<i>Johannes Leppich</i> (1915 – 1992).....	242
<i>Jan Leppich</i> (1915 – 1992)	243
<i>Ernst Otto Willimowski</i> (1916 – 1997)	246
<i>Ernest Otto Wilimowski</i> (1916 – 1997)	247
<i>Bernhard Kempa</i> (1920 – 2017).....	250
<i>Bernhard Kempa</i> (1920 – 2017).....	252
<i>Aleksandra Śląska</i> (1925 – 1989).....	254
<i>Aleksandra Śląska</i> (1925 – 1989).....	255
<i>Heinz Piontek</i> (1925 – 2003).....	257
<i>Henryk Piontek</i> (1925 – 2003).....	259
<i>Werner Heiduczek</i> (1926 – 2019).....	261
<i>Werner Heiduczek</i> (1926 – 2019).....	263
<i>Hermann Koziol</i> (1926 – 2011)	265
<i>Hermann Koziol</i> (1926 – 2011)	266
<i>Franciszek Maksymilian Pieczka</i> (1928 -).....	268
<i>Franciszek Maksymilian Pieczka</i> (1928 - <i>nadal</i>)	269
<i>Kazimierz Julian Kutz (Kuc)</i> (1929 - 2018)	270
<i>Kazimierz Julian Kutz (Kuc)</i> (1929 – 2018)	272
<i>Friedrich Nowottny</i> (1929 -)	275
<i>Fryderyk Nowottny</i> (1929 - <i>nadal</i>)	277
<i>Herbert Hlubek</i> (1929 – 2013)	281
<i>Herbert Hlubek</i> (1929 – 2013)	283
<i>Horst Bienek</i> (1930 – 1990).....	286
<i>Horst Bienek</i> (1930 – 1990).....	288
<i>Jan-Paul Biczycki</i> (1931 – 1996)	291
<i>Jan-Paweł Biczycki</i> (1931 – 1996)	292
<i>Horst Eckert, alias Janosch</i> (1931-)	294
<i>Horst Eckert, alias Janosch</i> (1931 - <i>nadal</i>)	296
<i>Alfons Nossol</i> (1932 -)	299
<i>Alfons Nossol</i> (1932 - <i>nadal</i>)	302
<i>Józef Herbut</i> (1933 – 2018)	306
<i>Józef Herbut</i> (1933 – 2018)	307

<i>Alfred Franz Maria Biolek (1934 – 2021)</i>	310
<i>Alfred Franciszek Maria Biolek (1934 – 2021)</i>	312
<i>Kazimierz Dola (1934 -)</i>	316
<i>Kazimierz Stanisław Dola (1934 - nadal)</i>	317
<i>Renata Schumann-Rotscheidt (1934 – 2012)</i>	319
<i>Renata Schumann- Rotscheidt (1934 – 2012)</i>	320
<i>Joachim Raczek (1934 – 2019)</i>	322
<i>Joachim Raczek 1934 - 2019</i>	323
<i>Halina Sylwia Herrmann geb. Richter (1938 -)</i>	325
<i>Halina Hermann (Górecka) (1938 - nadal)</i>	326
<i>Hanna Schygulla (1943 -)</i>	328
<i>Hanna Schygulla (1943 - nadal)</i>	329
<i>Joanna Domańska (1959 -)</i>	332
<i>Joanna Domańska (1959 - nadal)</i>	333
<i>Miroslav Josef Klose (1978 -)</i>	335
<i>Mirosław Józef Klose (1978 - nadal)</i>	338
<i>Lukas Podolski (1985 -)</i>	341
<i>Łukasz Józef Podolski (1985 - nadal)</i>	343
Zum Autor	346
Autor	348